

**Statsutskottets betänkande nr 77 om regeringens proposition
med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk**

Riksdagen remitterade den 6 oktober 1992 regeringens proposition nr 204 till statsutskottet för beredning.

I detta sammanhang har utskottet behandlat rdm. Vistbackas m.fl. lagmotion nr 44 med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk, som riksdagen remitterade till utskottet den 17 november 1992, samt rdm. S-L. Anttilas m.fl. hemställningsmotion nr 74/1991 rd om utveckling av gårdsturismen med hjälp av beskattningen, rdm. Kallis m.fl. hemställningsmotion nr 96/1991 rd om ändrat beskattningsbetraktande av miljöinvesteringar, rdm. Riihijärvis hemställningsmotion nr 134/1991 rd om rätt att dra av försäkringspremier vid skogsbeskattningen och rdm. Saapunkis hemställningsmotion nr 142/1991 rd om lindrad skogsbeskattning för pensionärer med små inkomster. Hemställningsmotionerna väcktes vid 1991 års riksdag och remitterades till utskottet den 7 juni 1991.

Regeringens proposition

Regeringen föreslår att en inkomstskattereform skall genomföras vid ingången av 1993. Den bärande principen i reformen är att beskattningen av kapitalinkomster och beskattningen av förvärvsinkomster skall separeras. De lagförslag som gäller reformen ingår i regeringens propositioner nr 200—209. Utskottet har behandlat propositionerna samtidigt och sålunda också hört sakkunniga om dem samtidigt. Till skattereformen anknyter dessutom regeringens proposition nr 244 med förslag till lag om ändring av lagen om förskottsuppbörd. Propositionen har avlåtits senare och har behandlats skilt från de ovan nämnda propositionerna.

Statsutskottets skattedelegation, som berett betänkandet om den föreliggande propositionen för utskottet, har hört de sakkunniga som räknas upp i betänkande nr 74 om regeringens proposition nr 200.

Regeringen föreslår att beskattningen av kapitalinkomster och förvärvsinkomster skall differentieras. De centrala stadgandena om beskattningen av kapitalinkomster skall tas in i ett förslag till inkomstskattelag som kommer att behandlas på grundval av en särskild proposition. Övriga ändringar som revideringen medför föreslås bli intagna i inkomstskattelagen för gårdsbruk.

Enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk utgörs inkomsten av gårdsbruk av det sammanlagda beloppet av dels nettoinkomsten av det jordbruk som bedrivs på en gårdsbruksenhet och annan verksamhet som skall betraktas som jordbruk och som bedrivs i syfte att förvärva biinkomster, dels den kalkylerade nettoinkomsten av skogsbruk och värdet av leveransarbete. Regeringen föreslår att inkomst av jordbruk och skogsbruk inte längre skall beskattas som inkomst av gårdsbruk enligt förvärvskälla, utan nettoinkomsten av jordbruk och nettoinkomsten av skogsbruk skall räknas ut separat.

Enligt förslaget skall nettoinkomsten av jordbruket sedan de räntor som hänför sig till jordbruket dragits av utgöra resultatet av jordbruket. Om beskattningen av detta resultat och om indelningen av företagsinkomst av jordbruk i kapital- och förvärvsinkomstandelar skall stadgas i inkomstskattelagen. Stadgandena om beskattning av inkomst av virkesförsäljning skall tas in i inkomstskattelagen. Den skattskyldige skall emellertid kunna välja den nettoinkomst av skogsbruket som avses i inkomstskattelagen för gårdsbruk till grund för fastställande av inkomsten under en övergångsperiod av 13 år. Nettoinkomst av skogsbruk beskattas härvid som förvärvsinkomst.

I propositionen ingår dessutom vissa preciseringar av uträkningen av nettoinkomsten av jordbruk och nettoinkomsten av skogsbruk till följd av genomförda och föreslagna ändringar i annan lagstiftning. Det som stadgas i inkomstskattelagen om hur värdet av leveransarbete och

mängden skattefritt leveransarbete fastställs skall tillämpas på värdet av leveransarbete, och därför kommer leveransarbete att beskattas enligt samma grunder oberoende av om den som utför leveransarbete i övrigt beskattas för nettoinkomst av skogsbruk enligt inkomstkattelagen för gårdsbruk eller för inkomst av virkesförsäljning enligt inkomstkattelagen.

Motionerna

Lagförslaget i lagmotion nr 44 innehåller de av lagmotion nr 41 föranledda ändringarna i det föreliggande lagförslaget.

I hemställningsmotion nr 74/1991 rd föreslås att riksdagen skall hemställa att regeringen vidtar skyndsamma åtgärder för att främja gårdsbruket genom att höja avskrivningsprocenten för semesterstugor från sex till tio procent samt genom att fastställa beskattningsvärdet för semesterstugor på ett gårdsbruk enligt samma grunder som för produktionsbyggnader på ett gårdsbruk, dvs. enligt utgiftsresten, samt föreskriva att semesterstugor inklusive tomter inkluderas i gårdsbrukets förmögenhet.

I hemställningsmotion nr 96/1991 rd föreslås att riksdagen skall hemställa att regeringen vidtar brådska åtgärder för att höja avskrivningsprocenten för miljöinvesteringar.

I hemställningsmotion nr 134/1991 rd föreslås att riksdagen skall hemställa att regeringen i skyndsam ordning vidtar åtgärder för att premierna för försäkringar för skogsskador skall bli avdragsgilla vid beskattningen.

I hemställningsmotion nr 142/1991 rd föreslås att riksdagen skall hemställa att regeringen vidtar åtgärder för att lindra skogsbeskattningen av pensionärer med små inkomster om det i skogen inte finns virke som kan säljas.

Utskottets ställningstaganden

Av de skäl som nämns i propositionen och på basis av erhållen utredning anser utskottet att lagförslaget behövs och tillstyrker det med följande ändringar.

3 §. Hänvisande till det som anförts vid 32 § inkomstkattelagen föreslår utskottet att till paragrafen skall fogs ett nytt 3 mom. som innebär att försäljningsinkomster av marksubstans beskattas enligt inkomstkattelagen i stället för inkomstkattelagen för gårdsbruk.

10 §. Hänvisande till vad som anförts vid 114 § inkomstkattelagen föreslår utskottet att stadgandet om substansavskrivning på marksubstans skall upphävas i inkomstkattelagen för gårdsbruk.

Utskottet har ställt sig avböjande till motionerna.

Utskottet föreslår vördsamt

att lagförslaget i regeringens proposition skall godkännas sålydande:

Lag

om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen för gårdsbruk av den 15 december 1967 (543/67) 5 § 1 mom. 13 punkten, 10 § 5 mom., 11 § 3 mom. samt 17 och 18 §§,

av dessa lagrum 5 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag av den 29 december 1988 (1235/88), 10 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1976 (847/70) samt 11 § 3 mom. och 17 § sådana de lyder i lag av den 24 augusti 1990 (718/90),

ändras 1—3 §§, 4 § 1 och 2 mom., i 5 § den svenska språkdräkten i det inledande stycket samt 1 mom. 2 och 4 punkten, 6 § 1 mom. 9 och 12 punkten, 7 § 4 och 5 punkten, 9 § 4 mom., 10 a § 1 och 2 mom., 10 c § 1 mom., 12 §, 13 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 5 mom., 14 a § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 6 mom., 15 b § 1 mom., 20 § 1 mom. och 21 §,

av dessa lagrum 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 mom. 2 och 4 punkten, 6 § 1 mom. 9 och 12 punkten, 10 a § 1 och 2 mom., 10 c § 1 mom. och 13 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 5 mom., 14 a § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 6 mom., 15 b § 1 mom., 20 § 1 mom. och 21 § sådana de lyder i nämnda lag av den 24 augusti 1990, 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 20 december 1985 (1039/85) samt 12 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 19 december 1980 och den 11 juli 1986 (847/80 och 543/86), samt

fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder ändrat genom lagar av den 30 december 1970 och den 15 juni 1973 (847/70 och 509/73) samt genom nämnda lag av den 24 augusti 1990, en ny 13 punkt, till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 30 december 1970 och den 15 juni 1973, en ny 6 punkt, till lagen en ny 10 d § samt till 13 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 24 augusti 1990, en ny 6 och 7 punkt som följer:

1 och 2 §§

(Såsom i regeringens proposition)

4—7 och 9 §§

(Såsom i regeringens proposition)

3 §

(1 och 2 mom. såsom i regeringens proposition)

Till resultatet av jordbruk räknas dock inte inkomster av marksubstans som avses i 5 § 1 mom. 5 och 11 punkten. Då resultatet av jordbruk uträknas avdras inte heller utgifterna för ovan nämnda inkomsters förvärvande eller bibehållande eller räntor på lån som hänför sig till dem. (Nytt 3 mom.)

10 §

(5 mom. utest.)

10 a, 10 c, 10 d, 12, 13, 14 a, 15 b, 20 och 21 §§

(Såsom i regeringens proposition)

Ikraftträdelsestadgandet

(Såsom i regeringens proposition)

Samtidigt föreslår utskottet som lagt regeringens proposition till grund för behandlingen

att lagförslaget i lagmotion nr 44 skall förkastas.

Ytterligare föreslår utskottet

att hemställningsmotionerna nr 74/1991 rd, 96/1991 rd, 134/1991 rd och 142/1991 rd skall förkastas.

Helsingfors den 9 december 1992

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Mattila, vice ordföranden Luttinen, medlemmarna Alaranta, Heikkinen, Härmäläinen, Kallis, Lahti-Nuuttila, Louvo, Luukkainen,

Malm, Ryynänen, Savolainen, Tiuri, Turunen och Vähäkangas samt suppleanterna Apukka, Backman, Linnainmaa, Niinistö, Peltari och Savela.

Reservation

Inkomstskattelagen för gårdsbruk innehåller en lång rad ändringar som beror på lagen om fastighetsskatt från i år. Genom fastighetsskattelagen fick lantbruksproducenterna många skattelättnader på nettokostnaderna. Nu kommer skattelättnaderna fram i form av större avdragsrätt i den föreliggande inkomstskattelagen.

När fastighetsskatten behandlades kunde vi inte godkänna skattelättnaderna inom jord- och skogsbruket. I rdm. Kalliomäkis m.fl. lagmotion med förslag till fastighetsskattelag (LM 13) före-

slog vi en heltäckande skattebas för fastighetsskatten för att skattesatserna skulle kunna hållas på en skälighetsnivå.

Vi föreslår att de lagrum i inkomstskattelagen för gårdsbruk som hänför sig till fastighetsskatten och som ger jord- och skogsbruksproducenterna mindre nettoskattebelastning stryks.

På grundval av det ovanstående förslår vi

att lagförslaget i regeringens proposition skall godkännas sålydande:

Lag

om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen för gårdsbruk av den 15 december 1967 (543/67) 5 § 1 mom. 13 punkten, 10 § 5 mom., 11 § 3 mom. samt 17 och 18 §§,

av dessa lagrum 5 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag av den 29 december 1988 (1235/88), 10 § 5 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1970 (847/70) samt 11 § 3 mom. och 17 § sådana de lyder i lag av den 24 augusti 1990 (718/90),

ändras 1—3 §§, 4 § 1 och 2 mom., i 5 § den svenska språkdräkten i det inledande stycket samt 1 mom. 2 och 4 punkten, 6 § 1 mom. 9 och 12 punkten, 7 § 4 och 5 punkten, (utesl.) 10 a § 1 och 2 mom., 10 c § 1 mom., 12 §, 13 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 5 mom., 14 a § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 6 mom., 15 b § 1 mom., 20 § 1 mom. och 21 §,

av dessa lagrum 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 mom. 2 och 4 punkten, 6 § 1 mom. 9 och 12 punkten, 10 a § 1 och 2 mom., 10 c § 1 mom. och 13 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt 5 mom., 14 a § 1 mom. 1 och 2 punkten samt 6 mom., 15 b § 1 mom., 20 § 1 mom. och 21 § sådana de lyder i nämnda lag av den 24 augusti 1990 (utesl.) samt 12 § sådan den lyder ändrad genom lagar av den 19 december 1980 och den 11 juli 1986 (847/80 och 543/86), samt

fogas (utesl.) till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 30 december 1970 och den 15 juni 1973, en ny 6 punkt, till lagen en ny 10 d § samt till 13 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 24 augusti 1990, en ny 6 (utesl.) punkt som följer:

1—5 §§

(Såsom i utskottets betänkande)

6 §

I 4 § avsedda avdragbara utgifter för inkom-

tens förvärvande eller bibehållande är bland andra:

(9 och 12 punkten såsom i utskottets betänkande)
(13 punkten *utesl.*)

7 §
(Såsom i utskottets betänkande)

9 §
(*Utesl.*)

10 a, 10 c, 10 d och 12 §§
(Såsom i utskottets betänkande)

13 §

Den skattskyldige har rätt att från nettoinkomsten av skogsbruket på gårdsbruksenheten separat dra av följande betalda utgifter på nedan nämnda villkor:

(4—6 punkten såsom i utskottets betänkande)
(7 punkten *utesl.*)
(2 mom. såsom i utskottets betänkande)

14 a, 15 b, 20 och 21 §§
(Såsom i utskottets betänkande)

Ikraftträdelsestadgande
(Såsom i utskottets betänkande)

Helsingfors den 9 december 1992

Matti Luttinen
Lea Savolainen

Tuulikki Hämäläinen
Jouni Backman
Juhani Vähäkangas

Pentti Lahti-Nuuttila
Asko Apukka

